

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Decimustertius. Vtilitatem vitae mysticae in eo consistere, vt pia anima paulatim appropinquet ad felicitatem status innocentiae, quantum ad subordinationem paßionum, puritatem intellectus, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

Utilitatem mysticæ vite in eo consistere, ut pia anima paulatim appropinquet ad felicitatem status innocentia, quantum ad subordinationem passionum, puritatem intellectus, & rectitudinem voluntatis, in ordine ad dilectionem Dei.

ARTICVLVS DECIMYSTERTIVS.

EO quod omnia, & singula, quæ de mysticis statibus, operationibus, gratijs, donis, diuini amoris, ac familiaritatis incrementis; à compluribus ad aliorum directionem tradita sunt, plus minusvè ad utilitatem mysticam referantur; & breuitatis causa, tum illos, qui eius fructibus aduersantes, actiuam vitam eidem præferunt; tum hos, qui ex pia curiositate, eius comoda fusiùs deducta, perlegere cupiunt; ad ipsosmet auctores istiusmodi utilitates fusiùs explicantes, remittamus. eapropter, nos hoc loco ad tria duntaxat capita, summarie, eius iucundissimos fructus reducemus.

Cum itaque [studium *b* sapientiæ sit perfectissimum, iucundissimum, & utilissimum,] & Philosophus *c* [ultimam felicitatem hominis posuerit in contemplatione optimi diligibilis;] nulla insuper in hac vita [sublimior, *d* diuiniot, & salubrior] exercitatio reperiari possit, quam contemplatiua; gliscit

animus hoc ipsum penitiùs considerare. Et primò quidem nullam esse sublimiorem, constat ex parte obiecti, quod Deus est, quo eminentius aliquid dari non potest, neque sublimius. patet etiam ex parte subiecti, quod est spiritus ad imaginem, & similitudinem Dei, ac sanctissimæ Trinitatis, non autem ad aliud Deo inferius, in consecutione perfectæ, & sibi proportionatæ beatitudinis creatus. sic etiam [simpliciter, & ex sua natura *e* vita contemplatiua potior est actiua:] quia nimirum [prioribus *f* & melioribus operationibus insistit;] quæ etiam [in patria, seu clarissima visione gloriæ perficitur, ac *g* perseverat,] vita actiua deficiente, & euacuata: quin imò fidem, spem, & charitatem, pro vt virtutes Theologicæ sunt, & scholasticè considerantur, altiùs superexcedit. Quippè [quæ communis non sit omnibus *h* habentibus charitatem,] scilicet gratum facientem, vel sanctificantem. hinc etiam pretiosissimam esse vides mysticam sapientiam, iuxta illud: Præposui illam regnis, & sedibus, & diuitias nihil esse duxi in comparatione illius. nec comparauit illi lapidem pretiosum: quoniam omne aurum in comparatione illius, arena est exigua, & tanquam lutum æstimabitur argentum in conspectu illius. super salutem, & speciem dilexi illam, & proposui pro luce habere illam: quoniam inextinguibile est lumen

Qq 2

men

^a Gers Theol. spec. conf. 1. 8. 30. 32. & S. Bonauent. 3. itin. ater. d. 5. &c. ^b S. Thom. l. 1. cont. Gent. c. 2. & Thom. à les. de Cont. pag. 510 ^c 10. Ethic. ^d Gers. in Prol. Theol. spec. ^e S. Thom. 2. 2. q. 182. a. 1. f. art. 4. ^g 2. 2. q. 181. a. 4. ^h 2. 2. q. 24. a. 8. ⁱ Sap. 7.

men illius. Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa, & innumerabilis honestas per manus illius. & lætatus sum in omnibus: quoniam antecedebat me ista sapientia, & ignorabam, quoniam horum omnium mater est. quam sine fictione didici, & sine invidia communico, & honestatem illius non abscondo. infinitus enim thesaurus est hominibus, quo qui vsi sunt, participes facti sunt amicitia Dei: ad quam lucrificandam iure merito Paulus omnia *a* arbitratur vt stercora.

Secundò verò nulla potest reperiri diuinior, non tantum ex parte gratiæ sanctificationis, & gratum facientis, (quam mystica vita certa fiducia præsupponit.) sed multò magis ex parte donorum, quæ superiores potentias voluntatis, & intellectus ad vsu, & exercitium familiaritatis diuinæ perficiunt, & practicum in summis, seu perfectis statibus vitæ æternæ participem, & diuinum quodammodo efficiunt, ex omni parte, & secundum totum hominis compositum. in essentia quidem animæ secundum gratiam, quæ est quædam vitalis participatio diuinæ naturæ; in voluntate autem per donum sapientiæ eius curuitates, à commutabili bono ad incommutabile rectificando: in intellectu verò per donum intellectus, eius cœcitates illuminans, phantasmata depurans, discursus simplici intelligentia perficiendo. in vtraque verò ad facilitam, & iucundissimam cum Deo

conuersationem vitali afficientia, etiam ad inferiores vsque vires, scilicet rationis, imaginationis, sensuum internorum, & externorum; ac tandem ipsius corporis, per influxum ex abundantia *b* suauitatis spiritualis, in virtutibus superioribus, constituendo perfectissimum, & diuinissimum gaudium huius vitæ.

Tertiò autem nulla potest reperiri salubrior; primò, quia [vita contemplatiua ex suo *c* genere, est maioris meriti, quam vita actiua; propter eminentiam amoris vnitiui.] Secundò, quia amor *d* quanto intimior, tantò firmior] & maioris efficaciam, ad resistendum omnibus, quæ nos à Deo possunt separare; iuxta illud Apostoli: Quis nos separabit à charitate Christi? tribulatio, et an angustia, an fames, an nuditas, an periculum, an persecutio, an gladius? sed in his omnibus superamus, propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principatus, neque Virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia, poterit nos separare à charitate Dei, quæ est in Christo IESU Domino nostro. Tertiò, quia [contemplatio *f* ex radice diuini amoris, est omnibus delectationibus iucundior.] vndè etiam facit Domini onus leue, & iugum eius suaue, & quidquid alioquin humanam fragilitatem quoquo modo solet fatigare, alleuiat,

a Ad Philipp. 3. *b* S. Thom. q. 26. de verit. a. 10. *c* 2. 2. q. 182. a. 2. *d* l. 1. cont. Gent. c. 91. *e* Rom. 8. f. 2. 2. q. 189. a. 7.

uiat, facillimumque reddit; ita vt non contristet iustum quidquid acciderit ei. Quartò quia est securissima, & periculis carens: omnes enim contemplationis fructus in reparationem originalis perditæ iustitiæ redundant; ita vt licet [passiones ad malum *a* inclinantes non totaliter tollantur, nec per virtutem acquisitam, nec infusam: attamen tam per virtutem acquisitam, quam infusam huiusmodi passiones modificentur, vt ab his homo non effrenatè moueatur:] quin imò apud perfectiores, [fortitudo *b* purgati animi est, passiones per impassibilitatem ignorare, nō vincere, vt nescias irasci: cupiditates autem terrenas, est, non reprimere; sed penitus obliuisci, id est, non sentire.]

Fatendum tamen est, contemplationem in cuius nuda *c* oblectatione quiescitur, valdè periculosam esse, ac dæmonum illusionibus, fidei erroribus, & comprimis vitiosis superbix tumoribus subijci. concedendum insuper est, tales contemplatores, qui in intellectualibus subtilitatibus longè magis, quam in diuinis abstractionibus, & fruitionibus oblectantur, & scientia instantur, charitate non ædificare, & vndique periculis animæ suæ exponi: dum sibi afficta licentia quodcunque opus attentare audent, & tandem in omni astutiæ genere, & agendi modis, cum, & præ omnibus filijs huius sæculi, prudentiores, efficiuntur.

At periculosus istiusmodi spiritualibus reiectis, cum illis non sit pars, neq; fors in sermone nostro; ad mysticæ vitæ praticos conuertimur, quam maximè illos cohortantes; vt licet hos fructus, & vtilitates nondum percipiant, non idcirco animum despondeant: recogitantes quod licet filij Dei simus per gratiam mysticam, ad modos operandi supernaturaliter *d* dispositi; nondum tamen vitali vsu consortij diuinæ naturæ appareat, quid erimus in sequentibus perfectis statibus; in quibus ad felicitatem status innocentix, quantum ad diuini amoris familiaritatem attinet, per voluntatis rectitudinem, per intellectus puritatem, & passionum subordinatas ac pacificas actiones, appropinquamus. [quantò enim magis, magisque te nudaueris à phantasmatibus, & ab omnibus rebus mundialibus, & creatis; ac per bonam voluntatem intellectu Deo vnitus fueris, tantò magis ad statum *e* innocentix, & perfectionis appropinquas.] ac demum amantissimi Domini [liberi *f* ab omnibus malis Dei amore impulsus, quique ab hac, principium futuræ faciunt, cum inter homines Angelorum vitam imitentur, in omni animi tranquillitate;] cantant sicut in diebus *g* iuuentutis; quando Dei lucerna, *h* per originalem iustitiam, splendebat super capita eorum, & ad lumen eius ambulabant in tenebris. & quasi [in statu innocentix, Deum sicut *i* alter Angelus vident.]

Qq 3

a quest. unica de verit. a. 10 ad 14. *b* S. Bonau. de lum. Eccl. ser. 1. *c* sup. 1. p. Dec. 3. a. 4. *d* Dec. 7. a. 7. *e* Dec. 8. a. 1. *d* Dec. 2. a. 10. *e* Alb. Mag. lib. de Adhar. Dec. c. 8. *f* S. Dion. Epist. ad S. Ioan. Apost. *g* Ose. 2. *h* Iob. 29. *i* 22. q. 180. a. 6. ad 2.

vident.] imò toties quoties anima sine ullo discursu Angelorum more res diuinas purissima cognitione percipit; toties ad vniformitatem Angelorum peruenit: pulchritudo enim naturæ Angelicæ, & humanæ, se habet sicut similia, & tanquam res eiusdem generis, sicut lux clarior, & obscurior, vel sicut stellæ nebuloſæ, & lucidæ, aut speculum vitreum, & cristallinum. Vndè etiam [homo in statu innocentia a per aliquod lumen spirituale menti hominis influxu diuinitus; quod erat quasi similitudo expressæ lucis increatæ, Deum videbat] & Eum [cognoscebat conformiter b Angelis per inspirationem internam.]

Hæc porrò [via c est diuina, & occultata ab omni humana sapientia; & docet eam Deus (immediatè) paruulos humiles, & amantes; sicut dixit Ies vs: Confiteor d (& gratias ago tibi) Pater Domine cœli, & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis, id est, humilibus. Hæc etiã via, est multò vtilior, & nobilior: quia Deus Magister est omnis perfectionis. ita quod rudis Laicus aliquis, aut vetula, si trahitur, aut ambalat per hanc viam, intra breue tempus recipere potest maiorem experimentalem cognitionem de Deo, & veris virtutibus, & similiter de omnibus salutem humanam concernentibus, quàm omnes Doctores totius mundi cognoscere possint, per suam naturalem sapientiam,

aut scientiam acquisitam. Est insuper ista via compendiosior ad obtinendam perfectionem, & facilius acquiritur, non requirens ingeniositatem, aut subtilitatem intellectus: quia in affectu negotium hoc agitur, & non in intellectu, donec homo in affectione tam ardens efficiatur, & abundans in omnibus spiritualibus diuitijs, omnes potentias animæ replentibus; quod tandem sibi peritur pura quædam, simplexque cognitio, cum illustratione diuinæ claritatis; ita vt naturalis intelligentia eius, tantum eleuetur ultra omnem naturalem cognitionem, quantum claritas solaris excedit claritatem lunæ.] & est demum [vita contemplatiua e amabilis valdè dulcedo, quæ super semetipsam animam rapit, cœlestia aperit, spiritualia mentis oculis patefaciens.] vndè etiam [vi dilectionis suæ ibi verius f habitat, vbi per contemplationem amat, quam vbi per essentiam animat.] & certè [si rectè considerentur omnia humana officia, & g totum regimen vitæ ciuilis, seruire videntur contemplantibus veritatem.] ex quibus omnibus finaliter tandem concludere licebit, quod [beatitudo h qualis hic haberi potest, primò quidem, & principaliter consistat in contemplatione; secundariò verò in operatione practici intellectus ordinantis actiones, & passionnes humanas.] ita vt [non solum opera virtuosa faciat, quæ communiter dicuntur

a S. Thom q. 18. de verit. a. 1. ad 1. b Ibid. a. 8. & Nicol à IESV Elucid p. 2. c. 12. c Harph. l. 2. p. 3. c. 31. d. Matt. 11. e S. Greg super Ezech. Hom. 14. f S. Bonau. solit. c. 4. ex Aug. g S. Th. Contr. Gent. l. 3. c. 63. h 1. 2. q. 3. a. 5. c.

cuntur opera iustitiæ; sed ea faciat ne. Et hiscè in genere præmissis ipsos cum insatiabili a quodam desiderio.] status mysticos in particulari tractandos consequenter aggredimur.

a 22 q. 139. A. 2. c.

QVARTVS STATVS MYSTICVS EST PRIVATIONIS RI- GOSÆ.

DECISIO SECUNDA.

QVamvis rationum, quæ tædium in Christo piè vivere volentibus causare solent, nullus sit finis; potioribus tamen *b* supra adductis, in præsentiarum illam priuationem duntaxat tractamus, cuius à parte operantis, nulla, aut modica defectuosa ratio assignari potest: quæue ex spirituali profectu amoris solummodo ortum habet, ipsum fundum, ac originem inordinatarum passionum, depurat: iuxta illud, *c* multiplicabit vulnera mea etiam sine causa, scilicet notabilis negligentia, aut defectus; & ut ad purum excoquat, scoriam dissimilitudinis amoris diuini. & hunc quidem statum quartum ponimus, ut intermedium naturalis, & supernaturalis modi operandi. ut intermedium, inquam, tres enim status naturalis modi in prima parte; tres autem modos supernaturales hic infra tractamus. quibus hunc scilicet priuationis statum, ut immediatè ad supernaturalem modum disponentem, præponimus: ut latius constabit ex sequentibus. &

- I. *Quid sit priuatio mystica propriè.*
- II. *Priuatio propriè est immediata dispositio necessaria, ad modum operandi supernaturaliter.*

III. *Qua-*

b 1. p. d. s. a. x. & 9. *c* 106. 6.